

[P. A. Poulsen.]

Klasse blev sat til 25 af Frygt for Overproduktion af Lærere, en Frygt, der særlig næredes i Lærerkredse. Ogsaa ved den Bestemmelse blev Seminariernes Indtægt stærkt begrænset. Nu er det ikke Frygt for Overproduktion af Lærere, der gør sig gældende. Bestemmelsen om de 25 Elever pr. Klasse blev da ogsaa ændret til 28, og man har i adskillige Aar haft Dispensation fra Bestemmelsen om kun at maatte optage 28 Elever i 1ste Klasse, saa man kan vist godt sige, at Seminarierne har kørt med fyldte Klasser i de senere Aar. Trods dette staar vi nu over for den Kendsgerning, at en alvorlig Lærermangel gør sig gældende og truer i de kommende Aar.

Lovforslag, der skal tjene til at bøde paa denne Ulempe, ligger nu paa Rigsdagens Bord, og dette Lovforslag kan vel ogsaa siges at være et Led heri, eftersom det vil faa Betydning for Tilgangen til Seminarierne, at ogsaa Privatseminarierne kan magte at byde de unge gode Kaar, medens Uddannelsen staar paa.

Naar den højtærede Undervisningsminister har fremsat et Lovforslag som dette, er det i naturlig Konsekvens af Revisionen af Tjenestemandsløven. Uden en Forhøjelse af Statstilskuddet vil det være ugørligt for de private Skoler at eksistere under de Forhold, der gør sig gældende, og det ligger i Statens Interesse at skabe saa gode Forhold for Privatseminarierne som gørligt, da disse Seminariers Eksistens er aldeles afgørende for, at Lærerbehovet i nogen Maade kan tilfredsstilles i det Omfang, der kræves.

Jeg skal ikke trætte det høje Ting med at gaa ind paa Enkeltheder i Lovforslaget. Vi har sikkert fra alle Sider fulgt Lovforslagets Gang i det andet høje Ting og i Partierne taget Stilling til de Forhold, hvorom der særlig var Interesse. Jeg skylder at sige, at jeg finder i det store og hele, at de Bestemmelser, der er nedfældet i Lovforslaget — det gælder Tilskud til Lærertilskud, til Driften, til Bygningernes Vedligeholdelse og Forrentning o. s. v. — er saa vidtgaaende og tilfredsstillende, at man ikke behøver at være betænkelig ved at sige, at nu faar Privatseminarierne igen saa gode Kaar, at de vil være i Stand til at arbejde videre under anstændige Forhold. Vel ved jeg, at Privatseminariernes Forenings Ønsker ikke til fulde er opfyldt. Jeg kunde godt have tænkt mig, at Staten havde strakt sig til de $\frac{4}{5}$ af Lærertilskuddene, men jeg kan ogsaa se det, der er vundet ved, at Staten overtager Alderstillelæggene helt og fuldt. Man gør det derved lettere for et Privatseminarium — det er og

saa nævnt af ere ærede Medlemmer saa vel som af den højtærede Undervisningsminister — at antage og holde paa velprøvede og fuldt ud kvalificerede Lærerkrafter.

Det koster ekstra at gaa paa et Privatseminarium, men jeg mener, det hører til de Frihedsgoder, som vi maa værdsætte og værne om, at vi her i vort Land har privat Læreruddannelse. Man kan vist godt sige uden at overdrive, at den private Læreruddannelse har vist sin store Betydning for det danske Folk. Det har vist sig, og det vil sikkert vedblivende gøre sig gældende, at man i forskellige Kredse og Lejre ser noget stort, ja livsvigtigt i dette, at der findes Skoler, hvor der er Frihed til at præge Skolen i den Aand, hvori man ønsker den præget. Paa denne Sags Betydning har vi et klart Eksempel i vort Broderland Norge, hvor der for Tiden er en Regering, der ikke overvaager Frihedsgoderne i samme Grad, som vi anser det for ønskeligt og nødvendigt. I Norge saa man fornylig, at Regeringen beslaglagde en privat Lærerskole i Oslo. Det vakte et Røre, der gik over hele Norge, og man saa store Dele af Kirkefolket med Bispeaadet i Spidsen nedlægge en harmfuld Protest imod Regeringens Forsøg paa Ensretning, en Ensretning, der afgjort heller ikke vilde være blevet tolereret af det danske Folk, om noget saadant blev os budt.

At der maa bringes økonomiske Ofre for at opnaa de Goder, som Privatskolerne giver, er selvsagt, og det maa vist altid være Tilfældet, hvis Privatskolen skal svare til sit Navn og de Forudsætninger, hvorunder den drives. Dog maa det være saadan, at den ubemidlede ikke formenes Adgang til Privatskolen, om hans Hu staar til at søge Uddannelse der. Det maa derfor hilses med Tilfredshed, at ogsaa dette Forhold er taget i Betragtning her i Form af forøget Elevtilskud og Elevunderstøttelse, saadan som det ogsaa er udtalt, og hvorom der er givet Løfte af den højtærede Undervisningsminister, ligesom man finder en Udtalelse derom i Betænkningen.

Som før sagt er Udvalgsarbejdet i det andet høje Ting blevet fulgt med stor Interesse. Med de Ændringsforslag, som den højtærede Undervisningsminister har stillet, og som er blevet tiltraadt af Udvalget, ser mit Parti nu gerne, at Lovforslaget ophøjes til Lov. Vi tilsiger med Glæde vor Støtte dertil.

Jeg vil gerne til sidst takke den højtærede Undervisningsminister for Lovforslaget og ligeledes takke Ministeren for det Tilsagn om at overveje en forbedret Pensionsordning for de private Seminarier.